

*Vă propunem să găsiți în prezentul număr al
Buletinului Informativ Regina Pacis
următoarele titluri:*

Informează Regina Pacis

- p. 2 Să nui lăsăm în voia soartei!
- p. 3 Elaborarea Ghidului teoretico-practic pentru cadre didactice, animatori și adolescenți – Virusul HIV și boala SIDA

Noutăți din presa locală

- p.4 Agenție turistică specializată în angajarea prostituatelor
- p.4 Migranții moldoveni vor să rămână în țările UE, chiar cu riscul de a avea salarii mai mici
- p.5 Emigranții moldoveni, pentru drepturile omului
- p.6 Șomajul afectează mai mult locuitorii satelor
- p.6 Rata șomajului printre tineri este mai mare decât media generală pe țară
- p.7 Criza financiară se face simțită în Moldova prin scăderea remitențelor
- p.7 Pentru prima dată în Republica Moldova sunt oferite locuințe sociale persoanelor cu probleme de sănătate mintală
- p.8 Moldovencele preferă căsătoriile cu cetățenii străini
- p.8 Moldova riscă în următorii ani să se confrunte cu foamea

Să nui lăsăm în voia soartei!

Criza internațională generează zi de zi noi și noi oameni săraci. Cu toate acestea, oamenii care au fost nevoiași și pînă acum, care au bătut mereu la ușa sufletelor noastre în căutare de caritate și solidaritate, riscă să devină mult mai striviți și abandonați de dura realitate care se crează.

Dacă ne vom întoarce privirile spre porțile Centrului Regina Pacis din Chișinău, unde în fiecare zi sunt organizate mese pentru bătrîni și nevoiași, vom vedea că

activitatea lor devine din ce în ce mai dificilă fiind un adevărat motiv de suferință, din motiv că nu mai există deja certitudinea că aceste servicii de caritate, atît de necesare și așteptate, ar putea fi acordate și pe viitor.

Dacă din anumite aspecte, realitatea din Republica Moldova este încă una destul de atrăgătoare din punct de vedere investițional, datorită salariilor mici și a înlesnirilor fiscale, din alte aspecte realitatea de aici este una profund afectată de urmările sociale ale crizei: crește costul vieții, nu și salariile; e la fel de intens fluxul migratoriu, cu scopul de ași putea asigura existența familiei.

În acest context caritatea a intrat într-un impas puternic!

A devenit tot mai dificil de a găsi resurse necesare pentru producerea prinzurilor pentru bătrîni și nevoiași. Donatorii au devenit mult mai prudenți și intelighibili. Noile proiecte sunt redirecționate spre alte obiective, mai ales spre domeniul instruirii și spre anumite structuri, fiind și aceasta o alegere bine motivată și, în fond, corectă.

Preocuparea este mare! Greutățile sunt reale!

În fiecare zi, bătrîni privesc cu frică în ochii persoanelor care le oferă zilnic o bucăică de pîine, încrezuți în bunătatea lor și rugîndu-se, toți împreună, Bunului Dumnezeu pentru ai ajuta și susține în aceste clipe dificile.

Curajul ce îl primim din credință ne face să sperăm în ajutorul Bunului Dumnezeu și sufletul mare al binefăcătorilor, întrucît ar fi, într-adevăr o adevărată suferință în a începe a închide porțile cantinei și de ai priva pe bătrîni singuratici și nevoiași de unica lor sursă, lăsîndu-i, practic singuri fața în față cu situația dramatică în care se află.

Elaborarea Ghidului teoretico-practic pentru cadre didactice, animatori și adolescenți – Virusul HIV și boala SIDA

Echipa de formatori de la Fundația Regina Pacis în cadrul proiectului „ Translation and publication of the general presentation report on HIV/AIDS in Moldova” cu suportul Asociației RENOVABIS din Germania a elaborat și editat un Ghid teoretico-practic pentru cadre didactice, animatori și adolescenți – Infecția HIV și boala SIDA cu un tiraj de 3000 de exemplare.

Menționăm că, Ghidul conține un scurt istoric al infecției cu virusul HIV și boala SIDA, explică noțiunile de bază și caracteristicile ale acestui virus. Este foarte important faptul că în Ghid este descrisă situația în Republica Moldova cu privire la maladia HIV/SIDA și sunt luate în discuție drepturile persoanelor infectate cu virusul HIV și boala SIDA. În alcătuirea acestui Ghid s-a ținut cont de particularitățile de vârstă a copiilor și, de

asemenea, un limbaj accesibil atât pentru maturi, cât și pentru tineri.

În ceea ce privește compartimentul “Metodologie centrată pe elev și propria acțiune – metode activ - participative” conține descrierea unui șir de metode și tehnici interactive care pot fi utilizate cu succes de către profesori și animatori la realizarea activităților având drept scop prevenirea infecției cu virusul HIV și boala SIDA. Sistemul didactic al lucrării corespunde prevederilor metodologice și de evaluare față de lucrări de felul acesta. Conținuturile sunt proiectate logic și coerent, în concordanță cu particularitățile de vârstă ale adolescenților. În același timp, profesorii și animatorii pot beneficia de metode și tehnici utile care pot contribui la stabilirea de către elevi a problemei infectării cu virusul HIV/SIDA, conștientizarea consecințelor negative ale infectării cu HIV/SIDA, alegerea deciziei și crearea la elevi a unei atitudini corespunzătoare față de persoanele infectate cu HIV/SIDA.

Necitatea elaborării unui asemenea Ghid este binevenit nu numai grupului țintă menționat mai sus, dar și pentru minorii (și nu numai) care se află în detenție în penitenciarele din R. Moldova, unde este stringentă necesitate în asemenea publicații.

Emilia Moraru,
Departamentul Programe Educaționale

Agenție turistică specializată în angajarea prostituatelor

Recent, colaboratorii poliției au reținut o tânără de 23 de ani din Strășeni, suspectată de trafic de persoane. Aceasta a fost reținută pe Aeroportul Internațional Chișinău, în timpul înregistrării pasagerilor la cursa „Chișinău - Istanbul”, în momentul în care racolase și urma să transporte în Turcia o tânără de 18 ani.

Potrivit cercetărilor MAI, de mai mult timp, tânăra se dădea drept angajata a unei firme turistice din țară. Anna P. a inventat acest job, pentru a înșela fetele cu o situație social vulnerabilă.

Promițându-le plecarea și angajarea în câmpul muncii, în calitate de menajere, cu un salariu decent, bănuita racola victimele, preponderent fete din Strășeni și Chișinău, care erau transportate în orașul Ercan, Turcia. Ajunse în străinătate, fetele erau impuse să se prostitueze, iar un procent anumit din venitul obținut îi revenea proxenetului.

În prezent, suspecta este cercetată în cadrul unei cauze penale. Dacă va fi găsită vinovată, de „trafic de ființe umane”, Anna P. riscă o pedeapsă cu închisoare pe un termen de la 7 până la 15 ani.

Sursa: REPORTER.MD

Migranții moldoveni vor să rămână în țările UE, chiar cu riscul de a avea salarii mai mici

foto: eco.md

Migranții moldoveni care lucrează în țările UE declară că nu se vor întoarce acasă chiar dacă salariul lor va fi mai mic cu 20-30%. Acest fapt este menționat în Sondajul privind migrația și remitențele în perioada 2007-2008, realizat de Centrul de investigații sociologice și marketing CBS-AXA. Director CBS – AXA, Ion Jigău, a spus că diferențele de salarii și de condiții de muncă în R. Moldova și în țările de destinație a migranților rămân mari. În pofida crizei financiare mondiale, motivația moldovenilor de a-și găsi un loc de lucru peste hotare este puternică.

Datele studiului denotă că din 2006 au plecat peste hotare și s-au stabilit acolo peste 100 mii de persoane. Numărul migranților ce planifică în final să rămână peste hotare a înregistrat o reducere ușoară, de la 15,6% în 2006 la 14% în 2008. O scădere mai mare este înregistrată în Chișinău, de la 43,2% la 32,4%. Cifra rămâne aproape constantă (11%) în zonele rurale.

Potrivit lui, numărul total al migranților a crescut până la 340 mii persoane până la mijlocul anului 2007 și se menține aproximativ la același nivel în trimestrul al patrulea al anului 2008. Cu începere din 1999, devierile de la un an la altul creșteau constant cu 50 mii de muncitorilor migranți.

Sondajul arată că circa o treime din migranți se află ilegal în țara lor de gazdă. Statutul de ședere ilegală pare să devenit mai răspândit în țările CSI, în timp ce în UE și alte țări de destinație situația s-a îmbunătățit. Dintre persoanele calificate migranți în

2006 și care nu aveau pe atunci permis de ședere, 65% au fost legalizați, datorită campaniilor de legalizare desfășurate în unele țări europene, inclusiv în Italia și Spania.

Jigău a menționat că volumul mediu anual al remitențelor pentru un migrant a crescut pe parcursul ultimelor 12 luni de la 1296 USD la 1848 USD (în termeni nominali). El a explicat creșterea volumului remitențelor prin faptul că tot mai mulți migranți obțin experiență pe piața forței de muncă în țara de destinație și câștigurile lor se îmbunătățesc.

Volumul total de remitențe pentru 2008 se anticipează la peste 2 mlrd. USD, ținând cont de creșterea continuă a acestora pe parcursul primelor nouă luni ale anului în curs. Fiind convertit în lei moldovenești și ajustat la rata inflației, acest volum de remitențe a sporit cu 8% față de 2007. În raport cu PIB, remitențele au rămas mai mult sau mai puțin stabile, la nivel de circa 35%.

Cota gospodăriilor casnice, care au cont bancar curent, potrivit studiului, a crescut din 2006 până în 2008 până la 12% în familiile cu migranți și 8% în cele ce nu au migranți

Potrivit datelor Băncii Naționale a Moldovei, moldovenii aflați peste hotare au transferat acasă pe parcursul primelor zece luni ale anului curent prin intermediul băncilor din Moldova circa 1,4 mlrd. USD. Suma depășește cu 426 mil. USD transferurile bănești din străinătate efectuate în ianuarie - octombrie 2007 și cu 181 mil. USD pe cele efectuate pe parcursul întregului an 2007 (1,218 mlrd.).

Sursa: DECA-press

Emigranții moldoveni, pentru drepturile omului

Conferința Internațională „Women and human rights” (Femeile și Drepturile Omului) a avut loc recent, cu prilejul celor 60 de ani de la aprobarea Declarației privind Drepturile Omului, la Universitatea Pontificală „Angelicum” din Roma (Italia), unde se află și două studente basarabence. La eveniment au participat soția fostului premier britanic, Cherie Blair, fondatoare a Matrix Chambers din Londra, instituție specializată în apărarea Drepturilor Omului, și reprezentantul Consiliului Pontifical pentru Justiție și Pace, Janne Haaland Matlary, Universitatea din Oslo, fost membru al Guvernului din Norvegia.

Din stafful de organizare a evenimentului au făcut parte președinta Asociației AssoMoldave, Tatiana Nogailic (grupul de presă) și Arina Iavorschi (venită la universitate acum câteva luni, cu o bursă de studii, datorită sprijinului din partea „AssoMoldave” și „San Mina Onlus”). În calitate de oaspete a participat și Serafim Florea, unul din liderii asociației ACUM.

Discursul cu genericul „Drepturile umane ale femeilor se schimbă conform politicilor Occidentului?” al lui Janne Haaland Matlary s-a axat pe noile provocări pentru drepturile omului. Ea a remarcat că adesea, democrațiile occidentale au sacrificat anumite drepturi inviolabile, dintr-o logică a politicii, declarând că tocmai mamele și copiii suportă adesea situații de abandon și izolare. Amartya Sen afirmă că,

doar în Africa și India, din cauza discriminării, 100 milioane de femei și-au pierdut viața sau au fost ucise înainte de naștere.

În discursul său „Religia ca forță de protecție a drepturilor femeii”, Cherie Blair a pus accentul pe tema avortului. Potrivit ei, cultura creștină este necesară pentru consolidarea principiilor declarației din 1948, pentru că nu fondează demnitatea omului doar pe un suport juridic și filozofic, dar pe conceptul creației după chipul și asemănarea lui Dumnezeu.

Potrivit Tatianeii Nogailic, au urmat apoi discuții, în cadrul unei mese rotunde, la care au participat reprezentanți ai misiunilor religioase care activează în diferite țări ale lumii – în America Latină, pentru susținerea economică și psihologică a orfanilor și văduvelor războiului civil (cu un proiect de instruire în Bolivia), în America de Nord - cu proiecte de integrare a emigranților și a populației sărace, în Africa – pentru promovarea sănătății și lupta împotriva HIV-SIDA, în Irak – inițiative legate de școlarizarea copiilor, în Vietnam – contacte cu femeile victime ale violenței și a comerțului sexual etc.

Sursa: Flux.md

Șomajul afectează mai mult locuitorii satelor

Peste 77 mii de oameni sau circa 6 la sută din totalul persoanelor ocupate din Moldova reprezentau, în trimestrul III al anului curent, angajații subocupați, care aveau un loc de muncă, însă orele efectiv lucrate în toate activitățile erau sub limita stabilită de 40 de ore. Toți aceștia și-au exprimat disponibilitatea de a lucra ore suplimentare.

Potrivit statisticilor oficiale, în perioada de referință, în sectorul informal al economiei au lucrat 11,1 la sută din totalul persoanelor ocupate, iar ponderea angajaților care aveau un loc informal de muncă a constituit 32,3 la sută. Din numărul persoanelor ocupate informal, salariații au alcătuit circa 30 la sută.

Numărul șomerilor din Moldova, estimat conform metodologiei Biroului Internațional al Muncii, a fost de circa 48,7 mii, cu 21,4 mii mai mic față de trimestrul III al anului trecut. Șomajul a afectat într-o proporție mai mare bărbații – 55,3 la sută din total, precum și persoanele din mediul urban – 72,2 la sută.

Rata șomajului printre tineri este mai mare decât media generală pe țară

Rata șomajului (proporția șomerilor în populația activă) la nivel de țară a înregistrat valoarea de 3,6 la sută, fiind mai joasă față de trimestrul III al anului 2007 (5,1 la sută). Rata șomajului la bărbați și la femei are valori apropiate – 3,9 la sută și 3,2 la sută. Disparități semnificative au fost înregistrate între rata șomajului în mediul urban – 5,9 la sută și mediul rural – 1,8 la sută. În rândurile tinerilor (15-24 ani), rata șomajului a constituit 13,9 la sută. O pondere mare au avut-o șomerii tineri, cu vârstele cuprinse între 15 și 29 de ani. La această categorie de vârstă, rata șomajului a constituit 9 la sută.

În perioada de raport, au fost înregistrate oficial 9,4 mii de persoane descurajate în a-și găsi un loc de lucru dorit. De asemenea, 343 mii de persoane au fost declarate plecate în alte țări la lucru sau în căutare de lucru. Circa două treimi din cei declarați plecați peste hotare au fost bărbați. Aceeași proporție se înregistrează pentru persoanele plecate din localitățile rurale.

Criza financiară se face simțită în Moldova prin scăderea remitențelor

Criza financiară mondială se face simțită în Moldova prin scăderea continuă a transferurilor bănești în țară, efectuate de către cetățenii ce muncesc peste hotare, informează DECA-press. Datele statistice ale Băncii Naționale a Moldovei arată că aceste transferuri sunt în cădere liberă, începând cu luna august trecut. Astfel, după recordul stabilit în luna iulie, când remitențele au atins cota de 180,79 mln. USD, în luna noiembrie s-a înregistrat un nivel de doar 111,03 mln. USD.

Deocamdată, încă nu se cunosc datele pentru luna decembrie trecut. Experții nu exclud că acestea vor indica o ușoară creștere a remitențelor, dar atrag atenție că acesta nu poate fi considerat un indiciu serios, deoarece, de obicei, în țară se transferă mai mulți bani înainte de sărbătorile de iarnă.

Sursa: Deca-press

Pentru prima dată în Republica Moldova sunt oferite locuințe sociale persoanelor cu probleme de sănătate mintală

SOMATO

16 persoane cu probleme de sănătate mintală din municipiul Bălți vor beneficia de apartamente sociale, iar alți 80 de localnici cu aceleași probleme vor primi îngrijiri la domiciliu, transmite DECA-press.

Acestea sunt două dintre prevederile unui program cu durata de trei ani, în premieră pentru R. Moldova, care este finanțat de Comisia Europeană și derulat de Asociația SOMATO în parteneriat cu autoritățile municipiului Bălți. Potrivit acordului tripărțit, semnat ieri la Bălți, autoritățile locale vor oferi, în cadrul proiectului, patru apartamente sociale în care vor locui 16 persoane cu probleme de sănătate mintală. În locuințe va fi făcută reparație, iar asistenți sociali, care vor fi instruiți în acest sens, vor ajuta aceste persoane să se integreze în societate, a spus Jana Chihai, președintele Asociației SOMATO.

Cele patru apartamente sociale urmează să devină disponibile pentru beneficiari în 2010.

Primarul de Bălți, Vasile Panciuk, a spus că, prin derularea proiectului respectiv, persoanelor cu probleme de sănătate mintală li se va insufla încredere și speranță într-o viață mai demnă.

Prin finanțarea acestui program-pilot la Bălți, Comisia Europeană urmărește să creeze un serviciu social ce ar permite facilitarea integrării sociale a persoanelor cu probleme de sănătate mintală și cultivarea deprinderilor de viață la acești oameni.

Asociația „SOMATO” este o organizație neguvernamentală cu sediul în municipiul Bălți. Activează în domeniul sănătății mintale din 1999.

Sursa: Deca-press

Moldovencele preferă căsătoriile cu cetățenii străini

Pe parcursul ultimilor ani se atestă o creștere vădită a numărului de femei din Republica Moldova, care intenționează să se căsătorească cu cetățeni străini și să formeze familii peste hotarele țării.

Potrivit datelor prezentate de Direcția Generală a Stării Civile, numărul căsătoriilor cu cetățeni străini este în continuă creștere cu 100-200 de căsătorii anual.

Spre exemplu, pe parcursul anului trecut, cele mai multe căsătorii au fost înregistrate cu cetățenii din Ucraina, Turcia, Rusia, Italia, Germania, Franța, Portugalia și Grecia, adică din țările, în care merg cel mai des moldovenii la muncă.

Conform statisticii, circa 169 moldoveni au ales să formeze o familie cu cetățeni ai Ucrainei, alți 126 - cu cetățeni turci și circa 109 - cu cetățeni ai Federației Ruse.

Totodată, în 2008 a crescut numărul de moldoveni care au decis să obțină cetățenia Israelului (74 căsătorii) și a Germaniei (49 căsătorii).

În 2008 în Republica Moldova au fost înregistrate peste 29 de mii de căsătorii.

Sursa: REPORTER.MD

Moldova riscă în următorii ani să se confrunte cu foamea

Prețurile la produsele alimentare continuă să crească. Criza financiară și creșterea prețurilor la produsele alimentare poate duce la răspândirea foamei pe planetă, iar Moldova figurează printre țările, care poate să se confrunte cu această problemă, se menționează în raportul Băncii Mondiale, citat de Agenția DECA-press. Raportul a fost prezentat în cadrul ședinței cu tema criza financiară, care s-a desfășurat la Madrid.

Din momentul începerii crizei financiare prețurile la produsele alimentare continuă să crească, deoarece la nivel mondial situația în sectorul agrar se înrăutățește. Din altă parte se observă majorarea numărului populației orășănești și se produc schimbări globale a climei.

Conform pronosticului efectuat de către specialiștii de la Banca Mondială există riscul că, în anii apropiați foamea poate afecta nu numai țările sărace a Africii, dar și câteva țări europene, printre care Moldova, România, Albania.

La sfârșitul anului trecut conducerea Moldovei a declarat, că republica nu va fi afectată de recesiune în așa măsură, în care acest fenomen va afecta țările dezvoltate.

Sursa: DECA-press